

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи, канд.хімічних наук, доц.

_____Пантелеймонов А.В.

“ _____ ” _____2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський) рівень вищої освіти</u>
галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
спеціальність	<u>073 Менеджмент</u>
освітня програма	<u>Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності</u>
спеціалізація	<u>Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності,</u>
вид дисципліни	<u>нормативна</u>
факультет	<u>Економічний</u>

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна «22» червня 2018 року, протокол №8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Євтушенко В.А. – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ХНУ імені В.Н.Каразіна

Шуба Т.П. – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ХНУ імені В.Н.Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ХНУ імені В.Н.Каразіна

Протокол від “21” червня 2018 року №12

Завідувач кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ХНУ імені В.Н.Каразіна

_____ Євтушенко В.А.

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від “21” червня 2018 року №9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки магістра
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 8.030601 – Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діяльність управлінців стратегічного рівня управління організацією.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретичні підходи до організації та планування зовнішньоекономічної діяльності
2. Управлінські рішення в зовнішньоекономічній діяльності

1. Опис навчальної дисципліни

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є

Мета викладання дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» полягає у формуванні у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань і практичних навичок щодо прийняття і виконання управлінських рішень у сфері ЗЕД.

1.2. Завданнями викладання курсу «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є теоретико-практична підготовка студентів для розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності в умовах формування ринкової моделі господарювання, зокрема:

- вироблення навичок розроблення та реалізації стратегічних та тактичних планів у сфері ЗЕД;
- організація ЗЕД;
- мотивація персоналу, контроль, діагностування та регулювання ЗЕД;
- здійснення оцінювання та управління ризиками ЗЕД;
- вироблення ефективних управлінських рішень у сфері ЗЕД;
- формування системи інформаційного забезпечення ЗЕД;
- управління транснаціональними компаніями;
- здійснення антикризового управління у сфері ЗЕД.

1.3. Кількість кредитів 5 кредитів

1.4. Загальна кількість годин 150 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
24 год.	7 год.
Практичні, семінарські заняття	

32 год.			
Лабораторні заняття			
год.		год.	
Самостійна робота			
94 год.		год.	
Індивідуальні завдання			
7 год.			

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- методи управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- етапи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- основну документацію, необхідну для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Вміти:

- самостійно організувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства;
- самостійно збирати необхідну документацію для здійснення ЗЕД;
- самостійно аналізувати та планувати ЗЕД підприємства;
- контролювати, діагностувати та планувати ЗЕД підприємства;
- оперувати макроекономічними категоріями;
- визначати та аналізувати сучасні проблеми управління за спеціальністю;
- приймати рішення щодо розв'язання актуальних проблем управління за спеціальністю.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні підходи до організації та планування зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Теоретичні засади менеджменту ЗЕД

Тема 2. Планування ЗЕД

Тема 3. Прогнозування у сфері ЗЕД

Тема 4. Бюджетне планування ЗЕД

Тема 5. Особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проектів

Тема 6. Організація ЗЕД

Тема 7. Організація закордонної виробничо-господарської діяльності великих та малих підприємств

Тема 8. Кадрова політика у ЗЕД

Тема 9. Організація співпраці із закордонними посередниками

Розділ 2. Управлінські рішення в зовнішньоекономічній діяльності

Тема 1. Мотивація працівників у сфері ЗЕД

Тема 2. Роль етики у забезпеченні ЗЕД

Тема 3. Контроль, діагностування та регулювання ЗЕД

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні підходи до організації та планування зовнішньоекономічної діяльності												
Тема 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного управління	4	2	2			8						
Тема 2. Організаційно-політичні й економічні засади стратегічного управління.	4	2	2			8						
Тема 3. Організація стратегічного управління компанією.	4	2	2			8						
Тема 4. Бюджетне планування ЗЕД	4	2	2			8						
Тема 5. Особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проектів	4	2	2			8						
Тема 6. Організація ЗЕД	4	2	2			8						
Тема 7. Організація закордонної виробничо-господарської діяльності великих та малих підприємств	4	2	2			8						
Тема 8. Кадрова політика у ЗЕД	4	2	2			8						
Тема 9. Організація співпраці із закордонними посередниками	4	2	2			8						
Разом за розділом 1	36	18	18			72						
Розділ 2. Управлінські рішення в зовнішньоекономічній діяльності												
Тема 1. Мотивація працівників у сфері ЗЕД	8	2	6			9						
Тема 2. Роль етики	8	2	6			9						

у забезпеченні ЗЕД												
Тема 3. Контроль, діагностування та регулювання ЗЕД	4	2	2			4						
Разом за розділом 2	20	6	14			22						
Усього годин	56	24	32			94						

5. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні та правові основи управління ЗЕД в Україні. Суб'єкти та об'єкти експортно-імпорتنних операцій	4
2	Планування ЗЕД. Моделі вибору оптимальних стратегій у сфері ЗЕД. Критерії вибору стратегій	4
3	Прогнозування у сфері ЗЕД. Індикатори ЗЕД	4
4	Планування фінансового забезпечення ЗЕД. Бюджетне планування ЗЕД	4
5	Основні принципи та особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проектів	4
6	Організація ЗЕД. Особливості побудови організаційної структури управління підприємства залежно від його розмірів та масштабів ЗЕД	4
7	Сутність та необхідність організації закордонної виробничо-господарської діяльності малих, середніх та великих підприємств	4
8	Принципи та напрямки управління людськими ресурсами, задіяними в реалізацію ЗЕД підприємства	4
9	Особливості організації співпраці із закордонними посередниками: простими посередниками, комісіонерами, консигнаторами, торговими агентами, збутовими посередниками	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Мотивація працівників у сфері ЗЕД	14	Опитування
2	Роль етики у забезпеченні ЗЕД	13	Опитування
3	Контроль, діагностування та регулювання ЗЕД. Сутність контролю ЗЕД	12	Опитування
4	Регулювання ЗЕД. Форми та інструменти регулювання ЗЕД	16	Опитування
5	Методи менеджменту та управлінські рішення у ЗЕД. Сутність та види методів менеджменту у ЗЕД	14	Опитування
6	Види управлінських рішень у ЗЕД та рівні їх прийняття	14	Опитування
7	Ризики при прийнятті рішень у ЗЕД	14	Опитування
	Разом	94	

7. Індивідуальні завдання

Реферат з дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Метою написання реферату є:

- глибоке вивчення теорії питання в сучасному його стані;
- ознайомлення із застосуванням теорії на практиці;
- вивчення, збір, систематизація та обробка інформації;
- виявлення самостійної точки зору студентів на поставлені запитання.

Процес виконання реферату містить низку послідовних етапів, основними з яких є:

1. Вибір теми реферату
2. Вивчення спеціальної літератури з обраної теми
3. Складання плану
4. Розкриття змісту теми реферату: викладання теорії питання, аналіз одержаних матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій
5. Оформлення реферату
6. Подання реферату на рецензію та її захист.

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РЕФЕРАТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент ЗЕД»

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Зміст та методологія аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
2. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України.
3. Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
4. Зовнішня торгівля як основна форма зовнішньоекономічної діяльності: показники, форми, методи.
5. Суб'єкти, принципи та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
6. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
7. Зміст, принципи та порядок укладання міжнародних господарських контрактів.
9. Типи і види МГК.
10. Економічні санкції в МГК.
11. Механізм формування інтернаціональної вартості товару.
12. Механізм ціноутворення на світовому ринку.
13. Система світових цін.
14. Знижки та надбавки у зовнішній торгівлі.
15. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та його види.
16. Державне та недержавне регулювання ЗЕД.
17. Іноземне інвестування та його форми.
18. Пошук та оцінка зарубіжних партнерів.
19. Стратегія і тактика ділового спілкування.
20. Посередники у зовнішній торгівлі.
21. Регіональні особливості в ЗЕД України.
22. Валютні операції та їх види.
23. Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні.
24. Клірингова система міжнародних розрахунків.
25. Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків.
26. Сутність і конкретні форми міжнародних розрахунків.

27. Валютно-фінансові умови МГК.
28. Міжнародні розрахунки по інкасо.
29. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом.
30. Банківські перекази та розрахунки чеками.
31. Відкритий рахунок та авансовані платежі.
32. Сутність, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту.
33. Системи оподаткування ЗЕД в Україні.
34. Митне регулювання ЗЕД в Україні.
35. Валютне регулювання ЗЕД в Україні.

Основна література

1. Богатирьова Л.Д., Гардаскіна Т.М. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни Основи зовнішньоекономічної діяльності. Модуль 1, Модуль 2. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2008. – 62с.
2. Васенко В. К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / В. К. Васенко. - К. : ЦНЛ, 2005. - 216 с.
3. Гребельник О. Основи зовнішньоекономічної діяльності : Підручник/ М-во освіти і науки України, Київський нац. торговельно-економічний ун-т. -К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 382 с.
4. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : під-руч. для студентів вузів / О.П. Гребельник ; Акад. митної служби України. - К. : ЦУЛ, 2006. - 696 с.
5. Державна митна справа в Україні [Текст] : бібліогр. покажч. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: Сосновська Т. О., Жихорева Ю. В.]. - Харків : ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 2014. - 274 с.
6. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчальний посібник. - К., Знання, 2008. - 462 с.
7. Додін Є. В. Міжнародне співробітництво з питань митної справи [Текст] : навч. посіб. / Є. В. Додін, В. В. Серафимов ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О. : [б. в.], 2012. - 175 с.
8. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навчальний посібник. - Київ: ЦУЛ, 2008. - 172 с.
9. Єрмаченко В. Є. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / В. Є. Єрмаченко, С. В. Лабунська, О. Г. Малярєвська та ін.; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 479 с.
10. Загородній А. Зовнішньоекономічна діяльність : Термінологічний словник/ Анатолій Загородній, Геннадій Вознюк,. - К.: Кондор, 2007. - 166 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. Посіб / Шкурупій О. В. , Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін.; За заг.ред. Шкурупій О. В. - К: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.
12. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / [Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, І. Ю. Сіваченко та ін.]; за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка. - 2-е вид., переробл. і доп. - К.: ЦНЛ, 2008. - 792 с.
13. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року) http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988_007
14. Кириченко О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посібник/ Олександр Кириченко,. - 3-тє вид. перероб. і доп.. - К.: Знання-Прес, 2002. - 382 с.
15. Козик, В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. - 7-е вид., стер. - К. : Знання, 2008. - 406 с.
16. Мазаракі А.А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – К.: КНТЕУ, 2010. – 470 с.

17. Макогон Ю.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. - К: ЦУЛ, 2006.- 128 с
18. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підруч. / [О. А. Кириченко, Є. Г. Базовкін, С. А. Єрохін та ін.]; за ред. О. А. Кириченка. - 2-е вид., переробл. і доп. - К. : Знання, 2008. - 518 с.
19. Методологія формування транспортно-митної інфраструктури в Україні [Текст] : [монографія] / [А. М. Пасічник та ін.] ; за ред. А. М. Пасічника ; Ун-т мит.справи та фінансів. - Дніпропетровськ : УМСФ, 2016. - 168 с
20. Міжнародна макроекономіка: Навчальний посібник/За ред. Козака Ю.Г., Пахомова Ю.М., Логвінової Н.С.- Київ: ЦУЛ, 2012
21. Міжнародна мікроекономіка: Навчальний посібник/За ред. Козака Ю.Г., Пахомова Ю.М., Логвінової Н.С.- Київ: ЦУЛ, 2012.
22. Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю.Г. Козака. - Київ-Катовіце-Краков: ЦУЛ, 2015. - 272 с.
23. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. / В. Г. Козак, Т. О. Токарева, І. І. Богатирьов, Н. Ю. Грицак; за заг. ред. В. Г. Козака. - Ужгород : УНУ, 2013. – 648 с.
24. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб./ А.П.Рум'янцев, Н.С.Рум'янцева.- 2-ге вид., перероб. та доп.- К.: ЦУЛ, 2012. – 296 с.
25. Саллі В.І., Трифонова О.В., Швець В.Я. Основи зовнішньоекономічної діяльності. – Навчальний посібник – К.:”Професіонал”, 2005. – 152 с.
26. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності : навч. посіб. / за ред. С. О. Якубовського, ГО. Г. Козака, О. В. Савчука. - К. : ЦНЛ, 2006. - 488 с.
27. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [текст] навчальний посібник / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. - К.: "Центр учбової літератури", 2013. - 408 с.
28. Управління зовнішньою економічною діяльністю. – Навчальний посібник. / За заг. Ред. А.І. Кредісова. – К.:ВІРА-Р, 2002. – 552 с.
29. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика [Текст] : монографія / [І. Г. Бережнюк та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. Бережнюка І. Г. ; Держ. НДІ митної справи. - Хмельницький : Мельник А. А., 2014. - 287 с.
30. Хамініч С. Ю. митно-тарифне регулювання в умовах інтеграції України до світового господарства : монографія / С. Ю. Хамініч ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. – Д. : Наука і освіта, 2008. – 210 с
31. Чурсіна Л. А. Товарознавство та експертиза в митній справі [Текст] : навч. посіб. / Л. А. Чурсіна, О. М. Вербицький, С. О. Калінський ; Херсон. нац. техн. ун-т. - Херсон : Олді-плюс ; К. : Ліра-К, 2013. - 200 с.

Додаткова література

1. Багрова, І. В. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посіб. /І. В. Багрова, О. О. Гетьман, В. Є. Власюк ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. - К. : ЦУЛ, 2004. - 384 с.
2. Батанова Л. О. Фінансовий контроль у сфері державної митної справи [Текст] : монографія / Л. О. Батанова ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Чернівці : Технодрук, 2015. - 153 с.
3. Бутинець, Ф. Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студ. вищ. навч. закладів спец. 7.0 / Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жиглей ; ред. Ф. Ф. Бутинець ; М-во освіти і науки України, Житомир, держ. технол. ун-т - 3-тє вид., переробл. і доп. - Житомир : Рута, 2006. - 387 с.
4. Горбач, Л. М. Міжнародні економічні відносини : підруч. / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. - К. : Кондор, 2005. - 266 с.
5. Гребельник, О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібн. для студ. вуз. / О. П. Гребельник; Вісконсінський міжнар. ун-т (США) в Україні. -К. : Деміур,

2003. - 168 с.

6. Дахно, І. І. Міжнародне економічне право : навч. посіб. / І. І. Дахно. - 3-тє вид., переробл. і доп. - К. : ЦНЛ, 2006. - 271 с.
7. Загородній, А. Г. Зовнішньоекономічна діяльність : термінол. слов. / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. - К. : Кондор, 2007. - 168 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. для студ. ВНЗ / [І. І. Дахно, В. Кобржицький, В. М. Куценко та ін.]; за ред. І. І. Дахна. - К. : ЦНЛ, 2006.-359
10. Митна справа : навч. посіб. / С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк. – Тернопіль : Економічна думка, 2011. – 148 с.
11. Михайлів З. В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції / З. В. Михайлів, З. П. Гаталяк, Н. І. Горбаль ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". - Л. : Львівська політехніка, 2004. - 244 с.
12. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. економ, вузів і фак-тів / ред. Ю. Г. Козак, В. М. Новацький ; Одеський держ. економ, ун-т. - 2-е вид., переробл. і доп. - К. : ЦУЛ, 2004. - 672 с.
13. Новицький, В. Є. Міжнародна економічна діяльність України : підруч. / В. Є. Новицький ; Київський нац. екон. ун-т. - К., 2003. - 948 с.
14. Одягайло, Б. М. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вузу / Б. М. Одягайло. - К. : Знання, 2005. - 397 с.
15. Пономарьова Н. В. Митно-тарифне регулювання: навч. посіб. / Н.В. Пономарьова, Т.В. Столяр, О.В. Павленко та ін. ; МОН України ; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. - Х. : ХНАДУ, 2010. -199 с.
16. Савельєв, Є. В. Міжнародна економіка: Теорія міжнародної торгівлі і фінансів : підруч. / Є. В. Савельєв ; ред. О. А. Устенко. - Тернопіль : Екон. думка, 2002.-504 с.
17. Федорова, В. А. Економіка підприємств та міжнародних компаній : навч. посіб. / В. А. Федорова, О. А. Соловійова ; Дніпропетр. нац. ун-т. - К. : ЦУЛ, 2008. -232 с.
18. Фомішин, С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Фомішин, Ю. В. Колесник. - Л. : Новий Світ-2000, 2010. - 356 є.

Нормативно-правова база:

1. Конституція України: № 254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
2. Митний кодекс України від 2012, № 44-45, № 46-47, № 48 зі змінами та доповненнями[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс зі змінами та доповненнями[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/>
4. Закон України «Про Митний тариф України» від 2014, № 20-21, [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/584-18>
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-ХІІ. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".[Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://zakon5.rada.gov.ua>
7. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI.[Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://zakon5.rada.gov.ua>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 434 «Про обсяги

та порядок ввезення громадянами на митну територію України харчових продуктів для власного споживання» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2000 р. N 575 «Про приведення рішень Кабінету Міністрів України у відповідність з Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2002 р. N 1569 «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1569-2002-%D0%BF>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 432 «Про затвердження переліку підстав для призупинення митного оформлення товарів, щодо яких правовласником не подано заяву про сприяння захисту належних йому майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності, за ініціативою митного органу» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Декрет Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію і сертифікацію" від 10.05.93 № 46-93. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/46-93>

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. № 1030 «Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>

15. Наказ Державної митної служби України від 25.11.2003 N 796 «Про внесення змін і доповнень до порядку здійснення митними органами контролю за визначенням країни походження товару» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1175-03>

16. Наказ Міністерства Фінансів України від 31.05.2012 № 657 Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>

17. Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13 лютого 2013 року № 96.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Наказ «Про внесення змін до наказу Державної ветеринарної та фіто санітарної служби України від 04.12.2015 №2452» №933 від 15.03.2016[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

19. Наказ «Про експорт продуктів бджільництва» №932 від 15.03.2016[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>